B-POST B-POST B-POST B-POST B-POST B-POST B-POST B-POST

N E W S L E T T E R 80 juni 2009

Referat fra telefonstyremøte 09.06.2009..... s. 3

Etterutdanningskurs EU-09 – hovedprogram .....s. 4

Etterutdanningskurs EU-09 – parallelle sesjoner....s. 5

Audiologisk dag 2009 - i Linköping ..... s. 7

NAS kongress i København 30. mai – 2. juni 2010 .. s. 9

KATZ: Handbook of Clinical Audiology 6th edition...s.12

REVSJON AV NS 8175 LYDFORHOLD I BYGNINGER s.17

Tjenester som tilbys av prof. HAformidlere 2.20

FRA ÅRSMØTET I STAF 14. MAI 2009 .....s.25

Bare noen få ord om s.26

ISSN 0805-4169

NORSK TEKNISK AUDIOLOGISK FORENING

****

NESTE NR AV NL KOMMER I SEPTEMBER FRIST 1. SEPT.

AVS: . PAU – AHS – HIST – 7004 TRONDHEIM

NTAF

Norsk Teknisk Audiologisk Forening

STØTTE MEDLEMMER

Norsk Teknisk Audiologisk Forening takker for
det økonomiske bidraget som støttemedlemmene
har gitt til driften av foreningen.

Audio Consult AS
Tekniske hjelpemidler

AurisMed AS
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler

Beltone Norge
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler

GEWA AS
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler
Audiometriutstyr

MEDUS AS
Høreapparater
Tinnitusprodukter

GN RESOUND AS
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler
Audiometriutstyr

MEDISAN AS
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler
Audiometriutstyr

OTICON AS
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler

PHONAK AS
Høreapparater
Tekniske hjelpemidler
Audiometriutstyr
Audiometrirom

STARKEY NORGE AS
Høreapparater

VESTFOLD AUDIO AS
Tekniske hjelpemidler

UNITRON HEARING
Høreapparater

NTAF WEB-SIDE: www.n-t-a-f.org

NTAF
Norsk Teknisk Audiologisk Forening

Referat fra telefonstyremøte 09.06.2009.

Tilstede: Arne Vik, Geir Blesvik, Kjell Grøndahl, Jon Øygarden og Helge Abrahamsen (referent)

1. **Referat fra forrige styremøte.** (Helge)

   Gjennomgang referat fra styremøte 5/3 godkjent.

2. **Saker behandlet på e-post siden forrige møte (**Arne)

   Styret vedtok at Jan Erik representerer NTAF i Nasjonal ekspertkomite. Han møter i TC380 (kanskje 2 møter) og får dekt utgiftene av NTAF.

3. **Invitasjon til DTAS kurs i Vejlefjord 11-12 sep.(**Arne**)**

   Kjell og Jon representerer NTAF på DTAS.

4. **Statuttendring.** (Arne)

   En referatmessig påminning til Ole om å legge fram forslag til årsmøte om aktiv kontra passivt medlemskap.

5. **EU-09 Orinetering** (Arne)

   Vi trenger forslag til innlegg på paralellsesjonen vår!!

   Arne tar 20 min med: Lydutbredelse i rom, et modelleringsverktøy.

   Jon tar 40 min med: Metoder for prediksjon av taleoppfattelse i etterklang og støy.

   Arne utforder Olav og Marte å si noe om status i hvordan de ytre hårceller fungerer.

6. **Orienteringssaker**

   Høreapparatanbudet, utsatt til neste styremøte (Oddbjørn)

7. **Newsletter – www.n-t-a-f.org**

   Geir: Merkbart lavere respons på annonse inngang.

8. **Eventuelt:**

   Ingen saker.

EU 09 Etterutdanningskurs for audiopedagoger, audiografer og ingeniører

Quality Hotell 33 - Økern, Oslo 4. - 6. november 2009
Foreløpig program (Oppdatert 11.juni.) - siste se: http://www.n-t-a-f.org/Kurs09.htm

Onsdag 4. november

Innreise og separate årsmøter i foreningene

18:00 - 20:00	Registrering
20:00	Middag

Torsdag 5. november

07:30 - 08:30	Registrering
08:30 - 08:40	Velkommen - praktiske opplysninger
08:40-12:00	**1. Hovedsesjon: CI** Cochleaimplantasjon i Norge. Henvisning, utredning, operasjon, lydtilkobling og oppfølging. Feilsøk og enkel service.
12:00-13:30	Lunsj
13:30 - 17:30	**Parellelle sesjoner (nsete side)**
2000	Festmiddag

Fredag 6. november

0830 - 1130	**2. Hovedsesjon: Kvalitetssikring og høreapparattilpassing** Gjennomgang av bakgrunn og status innenfor kvalitetssikring og standardisering ved høreapparattilpassing. EU standarden: CEN-TC380 *Hearing aid specialists services* - Hva skjer i Norge på ulike nivå?
1130-1300	Lunsj
1300 -1345	**3. Hovedsesjon: Aktuelle tema** Ørekirurgi - en orientering om området. *Marie Bunne*
1345-1400	Pause
1400-1445	MP3 spillere og hørselsskaderisiko - Hva vet vi og hva er det vanskeligere å vite noe om? *Bo Engdahl*
1445-1500	Avslutning

Posterkonkurranse
Jury: Jorunn Solheim, Ona Bø Wie og Ole Tvete.

13:30 -
17:30 **Parellelle sesjoner**

	NTAF	NAF (Audiografene)	NAF (Audiopedagogene)
1300 - 1320	**Poster- utstillingsbesøk**	I hvilken grad er hørselshemmede tilfreds med det som skjer i første konsultasjon hos audiograf? *Siri M.Bergseth*	Enhetlig og helhetlig habilitering av hørselshemmede barn. *Nedre Gausen KS*
1320 - 1340	Tekniske hjelpemidler ved telefonbruk. *Monica G. Myklebust*	**Poster- utstillingsbesøk**	Straksteam og Hør mitt språk
1340 - 1400	Lydutbredelse i rom - et Excel-modelleringsverktøy *Arne Vik*	Hørselsrelaterte syndromer	**Poster- utstillingsbesøk**
1400 - 1420	**Poster- utstillingsbesøk**		Nasjonal Veileder for opplæring av barn og unge med hørselshemming.
1420 - 1440	Metoder for prediksjon av taleoppfattelse ved forstyrrende etterklang og støy *Jon Øygarden*	**Poster- utstillingsbesøk**	Erfaring fra habilitering etter innføring av tidlig screening. *Borghild Landsvik*
1440 - 1500		Hørselsrehabilitering i Norge og Nederland. *Irene Olaussen*	**Poster- utstillingsbesøk**
1500 - 1520	**Poster- utstillingsbesøk**		Utfordringer i arbeidet med fremmedspråklige hørselshemmede. *Elisabeth Mikkelsen*
1520 - 1540	Hva skjer med APD området etter APD konferansen i Trondheim i fjor *Kjell Grøndahl/Marit Pedersen*	**Poster- utstillingsbesøk**	
1540 - 1600	Hva er status i forståelsen av hårcellenes og det indre ørets funksjon? *Olav Kvaløy/Marte Myhrum*	Tilpasningsregler	**Poster- utstillingsbesøk**
1600 -1620	**Poster- utstillingsbesøk**		Rehabilitering av voksne hørselshemmede Lydforsterkning
1620 - 1640	Fritt foredrag	**Poster- utstillingsbesøk**	
16.40-17.00	Fritt foredrag	Styret informerer. Innlegg fra etisk utvalg.	**Poster- utstillingsbesøk**

NTAF – frie foredrag:
Det er avsatt to kvarterbolker (+ 5 min. spørsmål og sesjonsbytte) til foredrag som vi av erfaring vet vil komme. Det er muligens også flere som kan tenke seg å være frampå, så derfor: Meld dere i tide til programkomiteen v/Arne Vik eller Marit Pedersen

FlexiBlink Lommevibrator

JUNIOR

NY

Meget kraftig vibrasjon.

Tydelige symboler.

Ladbar. Robust.

Liten og hendig fasong.

Kan varsle med lyd og
lys i tillegg til vibrasjon.

Vestfold Audio

Vestfold Audio AS
Vesterøyveien 196, 3234 Sandefjord
Tlf: 33 47 33 47 Fax: 33 47 33 45
e-post: vestfoldaudio@online.no

www.vestfoldaudio.no

Ålder och hörsel

Audiologisk Dag den 12 november 2009

Brigaden Restaurang & Konferens, Brigadgatan 17, Linköping

Moderator:	Lars Ödkvist	
09.00 – 09.50	Registrering, kaffe/utställningsbesök	
09.50 – 10.00	Inledning	Pia Uhlin
10.00 – 10.40	Ålder ur ett medicinskt perspektiv	Per-Arne Fall
10.40 – 11.20	Ålder och kognition	Lars-Göran Nilsson
11.20 – 11.40	Silverörat och Arnbrinks utmärkelse	Pia Uhlin
11.40 – 13.00	**Lunch och utställningsbesök**	
13.00 – 13.40	Ålder och hörsel	Elina Mäki-Torkko
13.40 –14.00	Ålder och yrsel	Lars Ödkvist
14.00 – 14.30	Hörselscreening bland äldre	Stefan Stenfelt
14.30 – 14.40	Presentation av utställningsvinnaren	Mårten Axelsson
14.40 – 15.10	**Kaffe och utställningsbesök**	
15.10 – 15.50	Äldre hörselskadade och döva ur ett brukarperspektiv	Birgitta Tell, Liselott Burvall
15.50 – 16.20	ELSA-85, en kartläggning av 85-åringars hörsel och hörapparatnytta.	Marie Öberg
16.20 – 16.30	Avslutning	Lars Ödkvist, Pia Uhlin

Konferenslokalen är utrustad med tekniska hörhjälpmedel

Anmälan sker på www.hi.se/audiologiskdag09

Varmt Välkomna!

Svenska Audiologiska Sällskapet

www.sasaudio.se

OPPDATERT PROGRAM OG PÅMELDING http://www.sasaudio.se/doc/Program%2009.pdf

Hear It All

Alt-i-ett hjelpemiddel

Trådløs TV lytting

Trådløs samtale via både mobil og telefon

Trådløs samtaleforsterker

med enkel betjening

Kan brukes med hodetelefon eller høreapparat med telespole

Vil du vite mer ? Kontakt Geir

gry@oticon.no eller 23256115

oticon
PEOPLE FIRST

Second Announcement

Call for papers

Marts 2009

Til medlemsorganisationer, samarbejdspartnere og andre interesserede

Nordisk Audiologisk Selskab – NAS afholder kongres i København 30. maj – 2. juni 2010

Reservér allerede nu datoerne i kalenderen!

Tidsplan

• Tilmelding og Foreløbigt Program	1. januar 2010
• Deadline for indsendelse af abstract	1. februar 2010
• Kongres	30. maj – 2. juni 2010

Flere oplysninger: Se www.nas.dk

se neste side

1. Invitation

NAS-Danmark her hermed fornøjelsen af at invitere vore nordiske venner og kolleger til den næste NAS-konference, som foregår i København. Vi har valgt at afholde konferencen i Tivoli, hvor den store koncertsal og den hyggelige glassal skal danne rammerne om konferencen. Vi håber, at rigtig mange vil deltage i konferencen, hvor vi samles om faglighed og kollegialt samvær.

1.1 Dato og kongressted

NAS 2010 afholdes i København i perioden søndag den 30. maj til onsdag den 2. juni 2010. Kongressen afvikles i Tivoli med kort afstand til Københavns centrum og hoteller.

1.2 Aktuel information

Alle oplysninger om kongressen findes på Nordisk Audiologisk Selskabs hjemmeside, www.nas.dk. Hjemmesiden holdes opdateret med relevant information om kongressen.

2. Sekretariat

Kongressens sekretariat står til rådighed med oplysninger angående tilmelding/registrering, rejse, indkvartering, kongresprogram, udstilling og socialt program:
NAS2010
Co/BDP Congress Service
Bredgade 28
DK-1260 København K
E-mail bdp@bdp.dk
Phone: +45 33 45 45 45
Fax: + 45 33 45 45 15
Website: http://www.bdp.dk/
Desuden findes nyttige oplysninger om København i kongresperioden hos:
Wonderful Copenhagen, website http://www.woco.dk
Alt om København, website http://www.aok.dk

3. Kongressens program og temaer

Kongressens formiddagsprogram tilrettelægges med fællesforedrag, som arrangeres af kongreskomi-teen, i plenum for alle deltagere. Eftermiddagens program sammensættes af oplæg fra kongressens deltagere og afvikles som sessioner i to spor om eftermiddagen. Det er allerede nu planlagt, at der om tirsdagen vil være særligt fokus på uddannelses- og erhvervsforhold for hørehæmmede.
Kongressen er en tværfaglig audiologisk kongres uden et specifikt overordnet tema.
Kongreskomiteen inviterer alle interesserede til at indsende forslag til præsentationer på kongressen inden for følgende temaer:

- Medicinsk audiologi
- Teknisk audiologi
- Pædagogisk audiologi
- Uddannelse og beskæftigelse
- Cochlear implant
- Sproglig udvikling
- Kommunikation
- Sociale forhold
- Etc…

auditdata

Vil du optimalisere databehandlingen på hørselssentralen?
- AuditBase System er løsningen

Hvordan kan du effektivisere din daglige kontakt med pasienter med et informasjonssystem, som er spesiallaget for hørselssentralen? Med AuditBase System har du blant annet disse mulighetene:

- √ Lagerføring av høreapparater, med full historikk på høreapparater og pasienter
- √ Automatisk registrering av lagertransaksjoner med strekkodelesing av høreapparater
- √ Håndtere resirkulering og utlån av høreapparater
- √ Registrere reparasjoner av høreapparater, både interne og eksterne
- √ Konfigurere egne felter for tilleggsinformasjon om pasienten
- √ Søking etter pasienter: hurtig søk og utvidet søkefunksjonalitet
- √ Sikker løsning for bruk av frakoblet bærbar PC, for eksempel ved forflytting
- √ Eksport og import av data mellom AuditBase installasjoner, for eksempel når pasienter flytter
- √ Avansert statistikk

Den foretrukne løsningen i Skandinavia

AuditBase System er løsningen for sykehus med én eller flere lokaliteter. Systemet integrerer alle arbeidsrutinene på en hørselssentral og brukes daglig av mer enn 3000 ansatte på sykehus i Skandinavia og Storbritannia.

AuditBase System

AuditBase består av flere valgfrie moduler og har blant annet audiometri med direkte tilkobling av audiometer og tympanometer, i tillegg til full NOAH kompatibilitet. Integrasjon og oppslag av pasienters personopplysninger i sykehusets pasientjournal kan også leveres.

Tilleggsmoduler:
Audiogram-viser
Grafisk tale-audiometri
Verkstedmodul

Kontakt oss for en GRATIS afprøvning

Auditdata A/S, Danmark. +45 70 20 31 24. info@auditdata.com
www.auditdata.com

KATZ: Handbook of Clinical Audiology 6th edition (1032 s.)

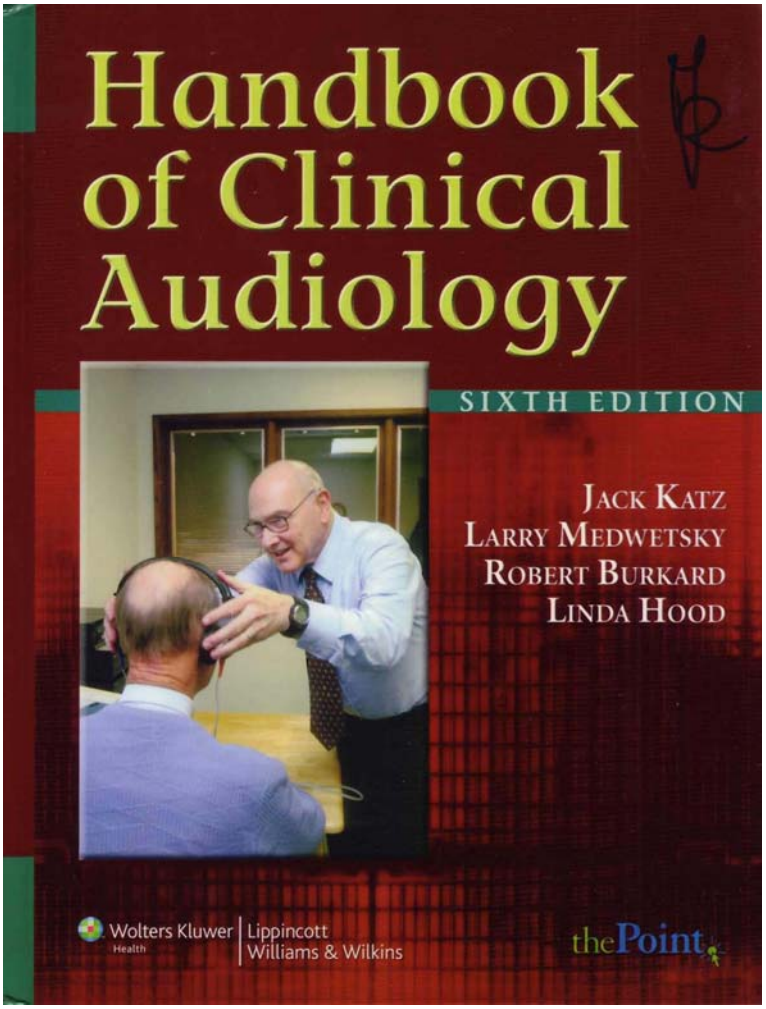

Så er den her, den sjette utgaven av gode gamle Katz. I det ytre, i hvert fall, ikke så forskjellig fra den forrige - som hadde kastet av seg den lilla fargen til fordel for en litt mer ”decent” grønnfarge , og den er delvis beholdt. Ja det var utenpå, men hva er så innholdet? La meg si det med en gang, at jeg har ikke gjennomlest den, men bare bladd og skummet, forhåpentligvis nok til å vekke nysgjerrigheten til potensielle lesere og brukere. Innholdet er bygd opp over samme lest som i de tidligere utgavene, selv om en del nye medarbeidere er kommet med. Hovedfokuset på klinisk utredningsarbeid er ikke forlatt (720 sider), men når det er sagt er det endret vinkling både på dette stoffet og på rehabiliteringssiden (250 sider).

Hørselsutredningsdelen har naturligvis med oppdaterte kapitler om ASSR og et interessant kapittel om intraoperativ nevrofysiologisk monitorering av EP.

I seksjonen om spesielle populasjoner (les: pasientgrupper) finner vi et nytt kapittel om ikkeorganiske hørselstap samt et kapittel om tinnitus og hyperacusis.

Seksjonen *MANAGEMENT OF HEARING DISORDERS* (jeg bruker her den engelske betegnelsen, for *management* lar seg ikke godt oversette til norsk. Å bruke *behandling* blir litt for operasjonelt og enveis i forhold til de tilnærminger som er omtalt. Dette gjelder ikke minst det siste nye kapittelet av Chris English: *Councelling – How Audiologists Can Help Patients Adjust to Hearing Loss.* På høreapparatsiden er der også en liten tendens til at stoffet blir litt mer anvendt og ikke så opptatt av rent tekniske beskrivelser av oppbygning av de ulike komponentene. Det er litt mer fokus på hvordan de virker og hvilken brukerkonsekvens de ulike funksjonene har. Her er bl.a. med et nytt kapittel om *Troubleshooting Hearing Aids*, som riktignok på amerikansk vis er vinklet mot det måletekniske, men vi kan håpe på at det kan peke framover til neste utgave, der vi ønsker oss et kapittel om etterjustering av høreapparat. Dette er et område med større og større fokus ikke minst fra leverandørhold. Et noenlunde oppdatert kapittel om CI (så vidt jeg kan bedømme) inneholder også avsnitt om signalbehandlingsstrategier og om postoperativ praksis med bl.a. en oversikt over ulike testemetoder. Kanskje er ikke dette så nyttig for norske forhold, men det viser litt av bredden i det tilgjengelige testbatteriet.

Summa summarum: Ikke revolusjonerende mye nytt, men på mange områder en sårt tiltrengt oppdatering av fagstoffet.

Arne Vik

Alle stemmer er like viktige!

ReSound modeX er vårt nye hørselstekniske hjelpemiddel til skolen. Med god lydkvalitet og ergonomisk utforming gir modeX det beste utgangspunktet for aktiv læring.

Brukervennlig "grip-og-tal" knapp, høytlesingsfunksjon og ingen ytre antenner er noen av egenskapene modeX tilbyr. modeX-Studentmikrofoner er et svært godt alternativ når alle skal bli hørt.

ReSound modeX™

GN ReSound AS • Telefon 22 47 75 30
• info@gnresound.no • www.gnresound.no • www.resoundmodex.se

Ny lov mot diskrimine

"Bedre tilgjengelighet - ny lov mot disk
trådde i kraft 1. januar 2009.

Resepsjoner, skranker og tilsvarende skal fra denne
med skrankeslynge og merket med symbol for tele

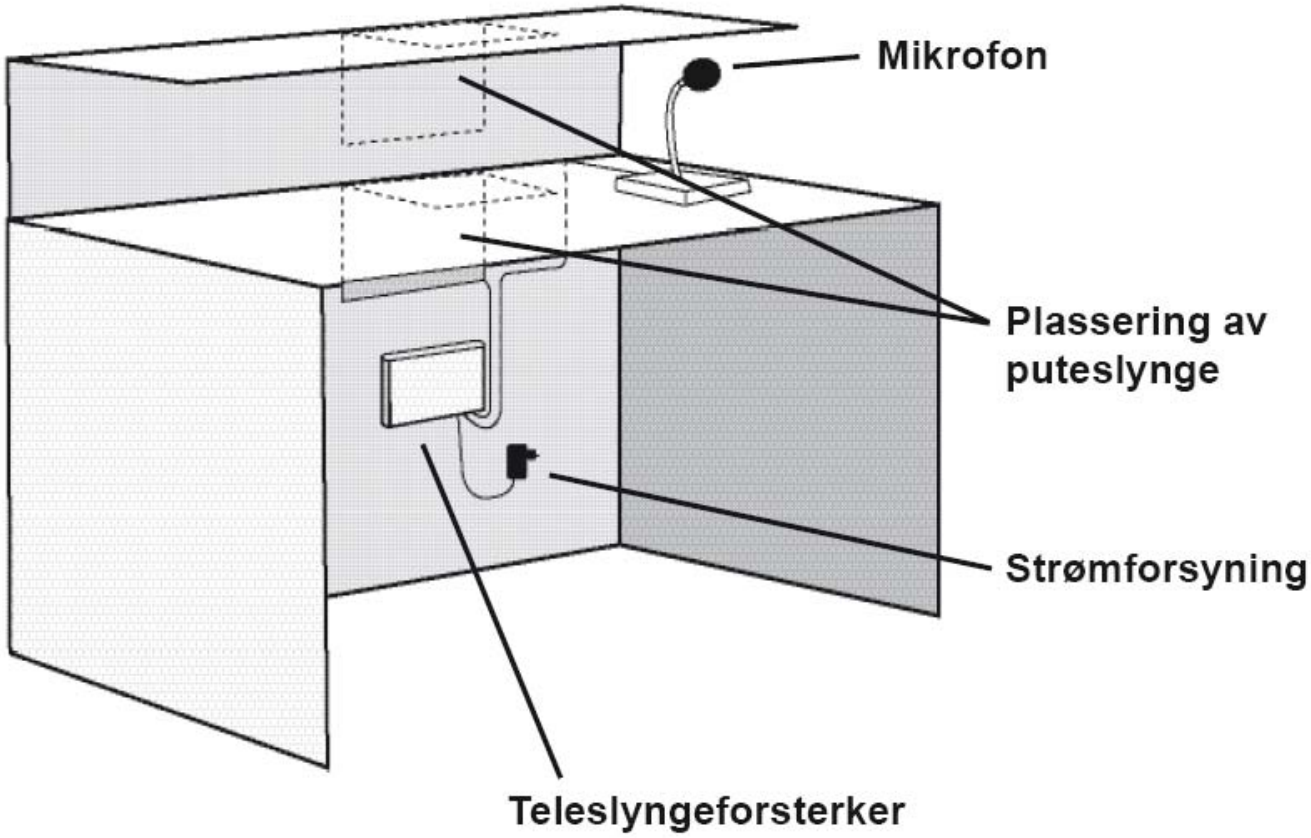

Gewa AS tilbyr alt innenfor teleslynger, fra enkle sk

ering

kriminering“

GEWA

- helping people

dato være utstyrt
slynge.

Egenskaper

- BRUKERVENNLIG
- Enkel å installere
- God lyd
- Driftssikre, kraftige forsterkere
- Når skrankeslyngen er montert, vil den alltid være aktiv/slått på.

Gewa AS

Tlf. : 66 99 60 00

Faks: 66 80 94 90

E-post: salg@gewa.no

Les mer om våre hørsels-tekniske hjelpemidler på

www.gewa.no

rankeslynger til store overhøringsfrie anlegg.

NESTE GENERASJON LYDMÅLER TYPE 2250

Enkel:
- -Lett leselig fargeskjerm
- -Start-stopp-lagre på 2 lett tilgjengelige knapper

Sikker:
- -120 dB dynamikk
- -alle parametre måles
- -Brüel & Kjær kvalitet

Smart:
- -Frekvensanalyse
- -Logging

Falcon Range® 1/2-tomme Mikrofon og inngangs trinn

Vindskjerm føler

Hendelses merkning

Back Erase – tillater deg at slette de 5 siste sekunder av data

Start/Pause

Nullstill Måling

Trykk-følsom farge skjerm

Non-slip overflate for bedre grep

Deksel for beskyttelse av konnektorer

Kommentar – vedlegg innspillte beskjeder til målinger

Bekreft

Rød, gul, grønn Status Indikatorer

Lagre

Spor for Compact Flash minne kort

Inngang for AC/DC eller CCLD signaler

AC/DC output of software determined signals

Start/Stop Trigger Input

3.5 mm stereo sokkel for høretelefoner

Batteri Lading: 10 – 24 V DC inngang

Spor for Secure Digital (SD) minne kort

USB (On-the-Go) Interface

Batterirom for oppladbar batteripakke

Brüel & Kjær A/S, Tlf.: 66 77 11 55, www.bksv.no, nordic@bksv.com

REVSJON AV NS 8175 LYDFORHOLD I BYGNINGER

1 Bakgrunn

På grunn av krav til universell utforming i tekniske forskrifter og lovverk er det behov for å se nærmere på grenseverdier og bygningstyper som er inkludert i NS 8175, Lydforhold i bygninger - Lydklasser for ulike bygningstyper. Arbeidet krever bidrag fra eksperter som arbeider spesielt med hørsels- og synshemmede. Saken har vært diskutert i møter i Statens bygningstekniske etat og i SN/K001 i vinter.

Det foreslås derfor å sette ned en arbeidsgruppe som skal diskutere behovet for endringer i eksisterende NS 8175 og inkludering av bygningstyper som ikke er med i dag i NS 8175, spesielt arbeidsbygninger og publikumsbygninger. Arbeidsgruppen vil utarbeide et forslag til tilleggskriterier og grenseverdier som det er behov for ved universell utforming i henhold til regelverk.

Forslaget vil bli behandlet i komiteen og sendes til nasjonal høring mv. når det er klart fra arbeidsgruppen.

2 Vedtak

2.1 Mandat

Mandat for arbeidsgruppen:

”Arbeidsgruppen skal utarbeide et forslag til endringer og tilleggskriterier til NS 8175 for oppfyllelse av krav om universell utforming i regelverk, spesielt for arbeidsbygninger og publikumsbygninger. Arbeidsgruppen skal vurdere de eksisterende grenseverdier i NS 8175 med hensyn på universell utforming, hvilke bygningstyper det er behov for å stille kriterier til og foreslå kriterier og grenseverdier som vil tilfredsstille behovet for universell utforming i henhold til regelverk. Arbeidet samordnes med andre standarder og kriterier for universell utforming.

Arbeidet i arbeidsgruppen skal tilpasses budsjettet for Markedsområde BAE og eventuelle endringer i ekstern finansiering. Bortfall eller store reduksjoner i ekstern finansiering kan føre til at gruppen blir nedlagt.

Arbeidsgruppen oppnevnes for en periode til revidert standard er utgitt, og inntil 2 år.”

2.2 Sammensetning av arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen skal ha følgende sammensetning:

Professor II Einar Laukli (SN/K001), gruppeleder	Universitetssykehuset Nord-Norge
Politisk rådgiver Bjørnar Dagstad	Hørselshemmedes Landsforbund
Konsulent Hege Korsmo Henrichsen	Norges Blindeforbund
Overingeniør Åge Fredheim (SN/K001)	Helsetjenesten, Drammen kommune
Sivilingeniør Claes Ola Høsøien	Multiconsult AS
Sivilingeniør Magne Skålevik	Brekke & Strand Akustikk AS
Senioringeniør Frode Vatne	Arbeidstilsynet Oslo
Rådgiver Tone Rønnevig	Statens bygningstekniske etat
Sivilingeniør Arne Vik	AHS-HiST, Trondheim

Ved behov for ytterligere spesialkompetanse inviteres andre eksperter til å delta på enkelte møter. Prosjektleder ved Standard Norge er Iiris Turunen-Rindel.

KOMMENTARER OG INNSPILL MOTTAS MED TAKK! – hilsen Arne Vik

Nyhet
Otoport
fra Otodynamics
Håndholdt screening
instrument for måling av
TEOAE
Kontakt Medisan AS for mer informasjon
på telefon 22 59 90 40

Opplever du at det er vanskelig å følge med i samtaler når det er mye støy? Nå kan vi tilby en helt ny digital løsning som gir deg en støyfri overføring av lyd.

Les mer om produktene: www.audioconsult.no

Besøksadresse
Nylænde 5
1154 Oslo
Tlf 2316790
ruud@audioconsult.no

AUDIO CONSULT AS

Hørselstekniske hjelpemidler

prEN 15927 (Europeisk Norm – EU standard)
Tjenester som tilbys av profesjonelle høreapparatformidlere
(Services offered by hearing aid professionals)

Som tidligere omtalt I NL har høringsforslaget vært ute og det er nedsatt en interessentgruppe gjennom NASU for videre arbeid med standarden. En regner med at denne gruppen vil ha 1-2 møter før høringsforslaget fra Norge er klart. Georg sitter som kjent sammen med Gøril i den europeiske gruppen og de har vært med å utarbeide høringsforslaget, som ifølge Georg er omfattet med stor interesse av våre nasjonale myndigheter.
Jan Erik er NTAFs representant i gruppemøtene. Nedenfor følger innkallingen til første møte, utsendt 10. juni:

Ane Wigers, HHL
Jan Erik Israelsen, NTAF
Silvia Myhre, NAFF
Lars Gunnar Rosvoldaunet, Audiografutdanningen
Einar Lauki, UNN og medlem av Komiteen for akustikk
Elin Østli, Helsedirektoratet
Gøril Haukøy, Medlem av CEN/TC 380-gruppen
Georg Træland, Medlem av CEN/TC 380-gruppen
Ingrid Nordal Kristoffersen, Norsk Audiografforbund

Møte med interessenter for høreapparatformidlingstjenester - høring av prEN 15927

Nå har jeg fått svar fra dere alle og jeg takker for den raske responsen. Alle organisasjoner/etater kan delta på et møte tirsdag 11. august. Møtet holdes derfor på denne dagen. Møtet holdes her i Standard Norges lokaler på Lysaker. Se reisebeskrivelse her: http://www.standard.no/no/Om-oss/Reisebeskrivelse/

På grunn av reisetid for de som kommer fra andre deler av landet, vil møtet starte ca. kl. 10-11. Jeg ber vennligst om tilbakemelding fra dere om alle kan komme til kl.10.
Jeg vil sende en bekreftelse på start-tidspunktet i løpet av juli.

Det er over 50 interessenter som har lastet ned forslaget til nå. Dersom alle gir innspill, vil møtet kunne ta hele resten av dagen. Kommentarene som kommer under høringen i løpet av juni, vil bli samlet og sendt til dere i juli.

Jeg er på ferie i perioden 11.6-5.7. Jeg ønsker dere riktig god sommer!

Vennlig hilsen
for Standard Norge

Iiris Turunen-Rindel

Beltone Reach gjør det mulig å nyte livet!

Forståelse

Med Beltone Reach oppnår du bedre kommunikasjon uansett hvilket lyttemiljø du befinner deg i. Reach fokuserer på tale, og gjør det enkelt å delta i samtalen.

Frihet

Med automatisk tilpassing til lyttesituasjonen får du frihet til å leve livet.

Selvtillit

Det slanke og lette designet gjør Reach enkel å bruke sammen med briller. Velg blant 17 lekre farger, og finn den som passer akkurat deg. Lengre batterilevetid gjør Reach lett å leve med.

Besøk gjerne vår nye webside
og lær mer om blant annet Reach
www.beltone.no

Beltone
reach™

Beltone Norge AS - Tlf. 22 47 31 30 - info@beltone.no

TELEFONLØSNINGER FOR HØRSELSHEMMEDE

God og kraftig lyd fra telefonen

NYHET

Tango er en flerfunksjonell forsterker for bordtelefoner

- Svært god lydkvalitet og passer godt til alle typer høreapparat og hørselstap
- Velg mellom funksjonene; telefonrør, halsslynge/hodesett og samtaleforsterker
- Separat tone- og volumkontroll for alle funksjoner. Lagrer siste innstilling
- Svært godt egnet til individuell tilrettelegging av arbeidsplass og hjem
- Integrert samtaleforsterker (Dialog)
- Flott design, enkel i bruk og ingen batterier
- Finnes også i flere varianter, f.eks med hodesett
- Tango har i tillegg mange tilkoblingsmuligheter:
  - Radio, MP3 spiller, PC og andre audioenheter
  - Mikrofoner
  - Ekstern teleslyngeforsterker
  - Diktafon
  - Hodesett
  - Halsslynge
  - Mobiltelefon
  - CI Prosessor
  - FM sender

TANGO

Tango 1 med halsslynge
Størrelse: 11x7x5 cm,
Vekt: 115g

VESTVIK REKLAME AS

Sounds better

COMMidt

COMMidt AS • avd.: Hørselssenteret • PB 198, 7601 Levanger • Tlf: 74 02 00 00 Fax:74 02 00 01 • E-post: post@commidt.com • www.commidt.com

Contego

Avlyttsikkert trådløst samtalesett

Contego Access 800

er et nytt og unikt avlytt-fritt trådløst samtalesett som forsterker lyden for hørselshemmede. Den digitale. kodede radio-overføringen gjør det nesten umulig for andre å overhøre hva som sies. Det perfekte system for hørselshemmede.

Vekt: 60 g
Ladetid: 4 timer
Brukstid: 16 timer
Mikrofoner: Retning- og rund-oppfangende i både sender og mottaker
Innganger: Linje inn, TV/PC/ Radio/Mp3/Mik.

Aurismed AS
Breiliveien 47, Postboks 294, 3201 Sandefjord Telefon 33 42 72 50 Faks 33 46 09 61
E-post aurismed@aurismed.no www.aurismed.no

AURISMED®

Individuell støyreduksjon som virker!

heller&partner

NATURA 2 SE er det eneste digitale høreapparat med individuelt tilpasset støyreduksjon. Disse apparatene gir en meget naturtro lydgjengivelse.

Våre apparater i NATURA 2 SE og ALTAIR serien dekker alle typer tap innenfor små og moderate hørseltap.

Leveres som CIC, MC, ITC, ITE og BTE.

MEDUS AS
PB. 80
2714 Jaren
Tlf. 61 32 90 50
e-mail: medus@enitel.no

Sonic Innovations A/S
Tel. +45 4452 2500
Fax +45 4452 2544
e-mail: info@sonici.dk
www.sonici.dk

SONIC innovations
Life never sounded so good.

Eneimportør i Norge:
MEDUS AS

FRA ÅRSMØTET I STAF 14. MAI 2009 i JÖNKÖPING

NTAF har fått tilsendt årsmøtereferatet (4 sider), som kan fås tilsendt ved henvendelse til undertegnede. Det er Tordenskjolds soldater som styrer i broderlandet også, går det fram av referatet, men likevel er det tilførsel av nye krefter. Ikke minst Karolina har holdt oss nordiske brødre godt underrettet om virksomheten. Vi gjengir bare noen få punkter:

10. Styrelseval

Sture Högosta läste upp valberedningens förslag.
På valberedningens förslag valdes följande styrelse:

Ordförande	Arne Leijon	(omval)
Sekreterare	Karolina Smeds	(omval)
Kassör	Tomas Tengstrand	(omval)
Övriga ledamöter	Erik Berninger	(omval)
	Kjell-Erik Israelsson	(omval)

…….

17. Årsavgift

Årsavgiften för 2010 fastslogs till oförändrat 100 kr för personlig medlem och 500 kr för stödjande medlem. Årsavgiften inkluderar prenumeration på tidningen Audionytt.

18. STAF-10

STAF-kursen 2010 kommer att hållas i Eskilstuna. Ansvarig för arrangemanget är Kjell-Erik Israelsson.

Referansegrupper:

Kvalitetssäkring vid audiometerkalibrering
Datorisering av hörcentral
Undervisningshjälpmedel – akustikk
Metoder för anpassning och oppföljning av cochleaimplantat
Kravspecifikasjoner vid hörapparatupphandling
http://www.hi.se/sv-se/Arbetsomraden/Upphandling-av-hjalpmedel/Begrepp-for-upphandling-av-horapparater/
Standardisering (ny)

(Medlemmene i de ulike referansegruppene er gjengitt i årsmøtereferatet)

Bilag til referatet er følgende:

1. Verksamhetsrapport
2. Kassarapport med kompletterande specifikation.
3. Revisionsberättelse för STAF-08 i Hudiksvall
4. Revisionsberättelse för STAF
5. Referensgrupper
6. Förslag till prioriteringar för STAF-stipendi et
7. Medlemsrnatrikel

Bare noen få ord om .....

- at Dansk Teknisk Audiologisk Selskab skal arrangere kurs i Vejlefjord 11-12 september. Einar L. blir en hovedforedragsholder.:
  Einar Laukli 45 min – Tromsø
  "Hearing Aid Technologies – what has been achieved and what was only marketing hype".
  Einar Laukli 45 min – Tromsø
  "Frequency Specificity versus Threshold Accuracy of ABR/ASSR in Relation to the Fitting of Hearing Aids in Children".
  Einar Laukli 30 min – Tromsø
  "Standardizing – an overview, the needs, and some recent areas of important action".
  NTAF er invitert, Kjell Grøndahl og Jon Øygarden representerer foreningen (Styremøtevedtak 09.06.2009 sak 3)
  Invitasjonen videresendes som e-post til medlemmene. – Mye spennende på programmet.
- at redaktøren skal på seiltur i sommer og trenger mannskap i uke 29 fra Ålesund til Bergen i en 34 fots Gambling. Egen forpigg med plass til 2, separat vaskerom og toalett. Seilingskunnskap ingen forutsetning, mendere må være glad(e) i sjøen. Gjerne et par. Om båten, se http://gambling34.scheidegger.no/

Fra NTAF Newsletter nr 14- våren 1991

BARE NOEN FÅ ORD OM .....

.... at Gewa Rehabteknikk har overtatt Interacoustic agenturet etter GN Erik Høye A/S - annonserin er lovet i neste nr av NL

.... at Audiotronics har sluttet med tekniske jhelpemidler og skal kun konsentrere seg om høreapparter. Beslutninger på høyt plan oppkjøp av Rastronics etc. - store greier, internasjonal storkapital?

.... at Medisinsk Teknisk Forening har landsmøte i Kristiansand 21. - 23. april. NTAF har mottatt invitasjon (ligger hos NL)

.... at Einar Laukli og Helge Abrahamsen har uttalt seg på vegne av foreningen i høringen av Statskonsults rapport om hjelpemiddelformidling.

.... foreningens medlemmer bør abonnere på Scandinavian Audiology!

.... Medisans nye slagord visstnok kan bli: Look to America!

NTAF - Styre 2009

Arne Vik, leder
Program. for audiografutdanning Tlf: 92203614
AHS - HIST - Ranheimsvn 10 Fax: 73559351
7004 TRONDHEIM arne.vik@hist.no

Oddbjørn Arntsen, kasserer
Frognervn 10 Tlf: A: 21071548
Mobil: 47050548
2016 FROGNER oddbjorn.arntsen@nav.no

Helge Abrahamsen, sekretær
Hjelpemiddelsentralen i S & Fj. Tlf: 57016284
Steinanvn 12 Fax: 57016271
6800 FØRDE helge.abrahamsen@trygdeetaten.no

Geir Blesvik , styremedlem og annonseansvarlig
Sørlandet sykehus Kristiansand Tlf: 38073228
Serviceboks 416 Fax: 38073233
4604 Kristiansand geir.blesvik@sshs.no

Jon Øygarden, styremedlem
Program. for audiografutdanning Tlf: 73559176
AHS - HIST - Ranheimsvn 10 Fax: 73559351
7004 TRONDHEIM jon.oygarden@ahs.hist.no

Kjell Grøndahl, 1. varamedlem
Høresentralen Tlf: 55972690
Haukeland Universitetssykehus Fax: 55972643
5021 Bergen kjell.grondahl@helse-bergen.no

Ole Tvete, 2. varamedlem
Hørselsentralen, Rikshospitalet Tlf: 23071693
Fax: 23071637
0027 Oslo ole.tvete@rikshospitalet.no

NTAF - Newsletter **Redaktør: Arne Vik**

Avs. PAU – AHS – HIST – 7004 TRONDHEIM

Skolens beste klasse

inspiro™ er en helt ny dynamisk FM-sender, tilpasset både lærerens og elevenes behov.

inspiro™ er egnet for bruk i alle skolemiljøer hvor bakgrunnsstøy kan være en utfordring. Særlig elever med ulike former for hørsel -og konsentrasjonsvansker vil ha stor nytte av en optimal lydkvalitet.

inspiro™ har et prisvinnende design og er lett å betjene. Et stort fargedisplay, myke knapper, alarmklokke, datalog samt unike nettverks-muligheter med elevmikrofoner gjenspeiler Phonaks lidenskap for kvalitet og brukervennlighet.

inspiro™ - laget for skoler som bryr seg om alle elevene sine.

PHONAK life is on

Phonak AS, Akersgaten 8
Postboks 525 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon: 23 00 32 60 Telefaks: 22 41 66 44
info@phonak.no www.phonak.no